

[Poul Møller.]

af ham, efter at han offentligt havde udtalt, at der ikke ville blive benådet nogen før jul. Muligvis har den højtærede justitsminister fremsat sin offentlige udtalelse for at berolige efter løsladelsen af de tyske krigsforbrydere; men konsekvensen heraf måtte rigtignok have været, at han så også havde efterlevet sine udtalelser.

Det høje folketing har nu sagen til behandling. Vi må bære vort ansvar for — som jeg før har sagt — at ingen af os tidligere har rejst spørgsmålet. Det synes i det hele taget at have været lovgivningsmagtens skæbne i dette retsopgør, at hver gang der har udviklet sig en administrativ praksis i uoverensstemmelse med rigsdagens forudsætninger, er vi kommet for sent til at sætte tingene på plads. Det gjaldt, da man gik hårdere frem mod de små forbrydere, end rigsdagen havde fået løfte om og havde tænkt sig, og det gælder nu, da man gennem 5 år har været mildere mod de store, end rigsdagen havde forudsat i sin lovgivning.

I den sag, vi drøfter, er der anledning til også at vende blikket fremefter. Mit parti er af den anskuelse, at man er gået for vidt i de praktiserede benådningsforordninger, og at en fortsættelse af den fastlagte linie simpelthen er en umulighed; det må jo formodes — som det er blevet bekræftet af justitsministeren i dag — at de sidste 60 fanger hører til de allervorste forbrydere. Det vil være imod loven og imod gentagne udtalelser her i rigsdagen at fortsætte den milde benådningskurs; det vil stride afgørende imod retsfølelsen og give anledning til hårde stød for de ramte og efterladte, og det vil endelig på det alvorligste hindre en heldig resocialisering. Derfor må den gældende praksis ændres, i hvert fald således, at ingen af de tilbageværende landssvigere bliver stillet gunstiger end tilsvarende kriminelle fanger.

Den højtærede justitsminister gav her i dag tilsagn om en ny praksis i slutningen af sin tale, hvor han siger, at da de tilbageværende fanger er de sværest belastede, må spørgsmålet om forbrydernes objektive grovhed ved benådningsforordningernes behandling komme endnu stærkere i forgrunden. Jeg ved ikke, om jeg må have lov til at opfatte denne indrømmelse eller denne

nye praksisbeslutning således, at man i fremtiden ikke vil gennemføre mildere benådningspraksis for de tilbageværende landssvigere, end man har for almindelige kriminelle fanger. Denne ligestilling bør ikke blot omfatte tidsrummet, der bør forløbe, inden benådning kan finde sted, men tillige fremgangsmåden ved benådning, så at de sædvanlige instanser og ikke ankenævnet skal høres i sagen.

Det er mit håb, at den højtærede justitsminister kan give tinget et tilsagn på dette punkt, et tilsagn om, at justitsministerens redegørelse her i dag betyder, at der fremtidig ikke vil finde nogen forskelsbehandling sted, bortset fra hvad der skyldes rent individuelle forhold — det var det, den højtærede justitsminister nævnte som det, der havde givet anledning til, at man startede: invaliditet, familieforhold, sygdom og lignende rent individuelle forhold — men altså ikke en egentlig domsrevision.

Inden jeg slutter, vil jeg gerne fremdrage et forhold vedrørende landssvigernes strafafsoning. Af en artikel i „Herning Avis“ af 11. ds. fremgår det, at disse forbrydere i lejren på Kjærshovedgaard lever på en måde, der må og vil krænge mange, og at de opnår rettigheder, som er almindelige fanger forment. På mit partis vegne skal jeg anmode den højtærede justitsminister om at anstille en tjenstlig undersøgelse af alle de i artiklen fremdragne forhold og, hvis de viser sig rigtige, drage omsorg for en flytning af de pågældende fanger.

Fra vor side vil der ikke under denne debat blive gjort parlamentarisk ansvar gældende imod nogen, simpelthen fordi ansvaret ikke entydigt lader sig placere på den højtærede minister, og fordi vi vel alle bærer en del af det. Det afgørende i dag må være en fri og åben debat, og at der opnås tilsagn om, at sagen bliver ordnet tilfredsstillende for fremtiden. Det synes der da også at være grund til at tro vil blive tilfældet, så at retningslinierne bliver lagt så fast, at ingen minister i fremtiden vil genoptage de synspunkter, som har ligget til grund for den hidtidige praksis.

Bertel Dahlgaard: Det kan ikke undre, at spørgsmålet om strafudmålingen for forbrydelser, begået af landssvigere overfor danske borgere efter krigen, måtte sætte